

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๘๐๑/๔๐๗๖๖

กวค. ๒๔๒
วันที่ ๑๕ พ.ย.
เวลา ๑๖.๕๐

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง กรอบท่าทีการเจรจา และองค์ประกอบคณะกรรมการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย สมัยที่ ๑๖

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการองค์การอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย ที่ Ref.: COP16/2024/GEN ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗
  ๒. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลรายที่ ๗๙๗/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง กรอบท่าทีการเจรจาของประเทศไทยและองค์ประกอบคณะกรรมการรัฐมนตรีไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย สมัยที่ ๑๖ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) รวมทั้งสอดคล้องกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย (United Nations Convention to Combat Desertification : UNCCD) เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ และประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย (UNCCD) โดยสมบูรณ์เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๔๕ โดยกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่รับผิดชอบในฐานะหน่วยงานผู้ประสานงานระดับชาติ

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ สำนักเลขานุการว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลรายได้แจ้งกำหนดการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย สมัยที่ ๑๖ และการประชุมคู่ข่านขององค์กรย่อยต่างๆ ของอนุสัญญา ในระหว่างวันที่ ๒ - ๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ ณ กรุงริยาด ราชอาณาจักรซาอุดิอาระเบีย ได้แก่ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย (the 16th session of the Conference of the Parties : COP16) การประชุมคณะกรรมการทบทวนการดำเนินงานตามอนุสัญญา สมัยที่ ๒๒ (the 22nd session of the Committee for the Review of the Implementation of the Convention : CRIC22) การประชุมคณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สมัยที่ ๑๖ (the 16th session of the Committee on Science and Technology : CST16) และการประชุมผู้นำระดับสูง (High Level Segment) ในวันที่ ๒ - ๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาความร่วมมือและดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ ให้มีประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ความสำเร็จในการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย การป้องกันความเสี่อมโทรมของที่ดิน การบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง และการแก้ไขปัญหาความยากจน ประเด็นการประชุมและเจรจาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของอนุสัญญาฯ และแนวทางการดำเนินงานของอนุสัญญาฯ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

การจัดทำกรอบท่าทีการเจรจาของประเทศไทยในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ ในคณะกรรมการการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ซึ่งได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบกรอบท่าทีการเจรจา และองค์ประกอบผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมในการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุม ๑๒๑๔ กรมพัฒนาที่ดิน ทั้งนี้ การจัดทำกรอบท่าทีการเจรจาของประเทศไทยและองค์ประกอบผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมเป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔(๗) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. สาระสำคัญ

สำนักเลขานุการว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลรายได้แจ้งกำหนดการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย สมัยที่ ๑๖ และการประชุมคุ่ข่านขององค์กรย่อยต่าง ๆ ของอนุสัญญาฯ ในระหว่างวันที่ ๒ – ๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ ณ กรุงริยาด ราชอาณาจักรซาอุดิอาระเบีย ได้แก่

๑. การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย (the 16th session of the Conference of the Parties : COP16)

๒. การประชุมคณะกรรมการทบทวนการดำเนินงานตามอนุสัญญา สมัยที่ ๒๒ (the 22nd session of the Committee for the Review of the Implementation of the Convention : CRIC22)

๓. การประชุมคณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สมัยที่ ๑๖ (the 16th session of the Committee on Science and Technology : CST16)

๔. การประชุมผู้นำระดับสูง (High Level Segment) ในวันที่ ๒ – ๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

โดยการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาความร่วมมือและดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ ให้มีประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ความสำเร็จในการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย การป้องกันความเสี่อมโทรมของที่ดิน การบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง และการแก้ไขปัญหาความยากจน ประเด็นการประชุมและเจรจาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของอนุสัญญาฯ และแนวทางการดำเนินงานของอนุสัญญาฯ

๓.๑ ท่าทีการเจรจาของประเทศไทย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำท่าทีการเจรจาของประเทศไทยตามประเด็นสำคัญของอนุสัญญาฯ ประกอบด้วย การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับ

อนุสัญญา การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของอนุสัญญา และแนวทางการดำเนินงานของอนุสัญญา และประเด็นอื่น ๆ สำหรับใช้เป็นกรอบในการเจรจาในระหว่างการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา ดังนี้

๓.๑ หลักการ

๑) ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย สนับสนุนการเจรจาที่กำลังดำเนินการอยู่ภายใต้อันสัญญา เพื่อประโยชน์ร่วมกันของประชาชนโลก โดยจะเข้าร่วมการเจรจาพูดคิดด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยจะมีกระบวนการของสหประชาชาติ ยึดถือแนวทางที่จะก่อให้เกิดการหารืออย่างสมานฉันท์ โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรที่ดินเพื่อต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย ความเสื่อมโทรมของที่ดิน และความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดินของโลกพร้อมกับประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับอย่างยั่งยืน

๒) ประเทศไทยยืนยันในหลักการป้องกัน ลดผลกระทบ และพื้นฟูความเสื่อมโทรมของที่ดิน ภัยแล้ง และการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย (Avoid Reduce Reverse) เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานอนุสัญญา สร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งในระดับภูมิภาค อนุภูมิภาค และระหว่างประเทศ รวมถึงความร่วมมือในทุกระดับของภาครัฐ ชุมชน ประชาสังคม องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา และผู้ใช้ที่ดินภายใต้เจตนารณ์ ของความเป็นทุนส่วนในการสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและคุณค่าของทรัพยากรที่ดินและน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๓ รวมทั้งนโยบายและแผนด้านการบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินที่เกี่ยวข้อง

๓) ประเทศไทยสนับสนุนการเจรจาเพื่อบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการตามแนวคิดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน (Land Degradation Neutrality : LDN) การสร้างความเชื่อมโยงและขยายผลในด้านนโยบาย การพัฒนาทุนส่วนการดำเนินงาน การวางแผนการใช้ที่ดินที่มีประสิทธิภาพ การดำเนินมาตรการการจัดการที่ดินในเชิงบูรณาการ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน และการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ ภายใต้มาตราฐานที่ยั่งยืน

๔) การบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย (United Nations Conventions to Combat Desertification : UNCCD) กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) และอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity : CBD)

๓.๑.๒ การดำเนินงาน

๑) การดำเนินงานภายใต้อันสัญญา นี้ และการบูรณาการทั้ง ๓ อนุสัญญา เพื่อการอนุรักษ์ตามอนุสัญญา ทำให้เกิดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน บรรเทาผลกระทบจากภัยแล้งและพื้นฟูทรัพยากรที่ดิน ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และลดความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพการพัฒนาระบบนิเวศ และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ โดยเป็นโอกาสที่จะส่งเสริมบทบาทความสำคัญของการจัดการที่ดิน จะทำให้เกิดการบูรณาการพัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้ในด้านการจัดการที่ดิน

๒) ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการป้องกันและจัดการภัยธรรมชาติ อันเกิดจากผลกระทบจากภัยแล้งและการแปรสภาพเป็นทะเลราย

๒.๑) การพื้นฟูที่ดิน การพื้นฟูเศรษฐกิจ เพื่อรับสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ การกำหนดนโยบายด้านการจัดการทรัพยากรที่ดิน เพื่อรับภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรและการท่องเที่ยวรวมถึงมูลค่าทางอาหาร ทั้งนี้ได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน ประชาสังคมในการรับมือกับผลกระทบที่เกิดขึ้นในทุกระดับ

๒.๒) การสนับสนุนกิจกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน และแผนบริหารจัดการน้ำ ทั้งระบบดั้งเด่นน้ำในชั้นบรรยายกาศ น้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติทางการเกษตร ให้เกษตรกรสามารถปรับตัวในสถานการณ์ภัยแล้ง ด้วยการบริหารจัดการน้ำ การสร้างระบบเตือนภัยแล้ง และแผนที่เสี่ยงภัยแล้งทางการเกษตร สนับสนุนให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดการดิน การจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศ เพื่อกำหนดเขตการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต รองรับการเปลี่ยนแปลงการผลิตและการบริโภค เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการใช้ที่ดินของประเทศ และการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินระดับพื้นที่

๒.๓) ความมั่นคงทางอาหารและการยกระดับระบบการผลิตอาหาร ภาคการเกษตร (Agrifood System) โดยรัฐบาลมีนโยบายยกเว้นการนำเข้าสู่ประเทศไทย “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” นำเทคโนโลยีด้านการเกษตร (Agri-Tech) เช่น เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) และเทคโนโลยีด้านอาหาร (Food Tech) มาใช้พัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และอาชีพที่เกี่ยวเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร รวมถึงการค้าว่าဝิภัณฑ์ ในตลาดใหม่ ๆ และพื้นที่อย่าง “ครัวไทยสู่ครัวโลก (Thai Kitchen to the World)” ซึ่งเป็นจุดเด่นของประเทศไทยเพื่อตอบสนองความต้องการของโลก

๒.๔) การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการแปรสภาพเป็นทะเลราย ความเสื่อมโทรมของที่ดิน นำไปสู่การใช้ทรัพยากรที่ดินอย่างเหมาสมและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเน้นการรักษาทรัพยากรดินและที่ดินผ่านกิจกรรมวันสิ่งแวดล้อมโลก วันทะเลรายและภัยแล้งโลก วันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ และวันดินโลก รวมทั้งการใช้กลไกหมอดินอาสาและเครือข่ายเกษตรกร (Volunteer Soil Doctor and Networking) ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการดินและที่ดินอย่างยั่งยืน (Sustainable Soil and land management : SLM) สู่เกษตรกรและชุมชนเพื่อปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน (Soil Fertility) และรักษาสุขภาพดิน (Soil Health) ครอบคลุม มิติทางกายภาพ ชีวภาพ เคมี และคำนึงถึงการบริการของระบบนิเวศ (Ecosystem Services) และสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้

๓) ประเทศไทยขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวคิด LDN โดยความสมัครใจ โดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดินเพื่อกำหนดมาตรฐานการจัดการ ความเสื่อมโทรมของที่ดินในระดับพื้นที่ และดำเนินมาตรการเพื่อป้องกัน ลดผลกระทบ และพื้นฟูความเสื่อมโทรมของที่ดิน ลดความยากจน สร้างความมั่นคงทางอาหาร ให้ความสำคัญกับกลุ่มชาติพันธุ์ (Indigenous people) กลุ่มประจำ邦 (Vulnerable groups) ชุมชนท้องถิ่น (local communities) ความเท่าเทียมทางเพศ การมีส่วนร่วมของเยาวชนในการบริหารจัดการที่ดิน กรรมสิทธิ์ที่ดิน และการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามกรอบของอนุสัญญา โดยเห็นความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพของประเทศไทย ในการขับเคลื่อนในประเด็นสำคัญข้างต้นผ่านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แนวปฏิบัติที่ดีระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

โดยขอให้สำนักเลขานุการอนุสัญญา และกลไกการเงินของอนุสัญญา (Global Mechanism) ระดมทรัพยากรทางการเงินเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และช่องทางในการเข้าถึงและแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล การพัฒนาโครงการที่เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม (Transformative Project) รวมทั้งสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อประเทศภาคีสามารถใช้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs ที่ 2, 12, 13 และ 15)

๓.๑.๓ ประเด็นอื่น ๆ

ทั้งนี้ หากมีข้อเจรจาได้ในอกหนึ่งจากการเจรจานี้ หากไม่เป็นการขัดกับท่าทีการเจรจาของประเทศไทยและไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย (Non-Legally Binding) ต่อประเทศไทยให้เป็นคุณพินิจของหัวหน้าคณะผู้แทน

๓.๒ องค์ประกอบผู้แทน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเรียนเสนอองค์ประกอบ คณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ ด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย สมัยที่ ๑๖ ระหว่างวันที่ ๒ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ ณ กรุงริยาด ราชอาณาจักรซาอุดิอาระเบีย ดังนี้

๓.๒.๑ นางรัชวรรณ ภูริเดช ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี เข้าร่วมประชุมในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทน

๓.๒.๒ ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๓ คน

๓.๒.๓ ผู้แทนจากการพัฒนาที่ดิน จำนวน ๕ คน

๓.๒.๔ ผู้แทนจากการฝันหลวงและการบินเกษตร จำนวน ๕ คน

๓.๒.๕ ผู้แทนจากการตรวจสอบต่างประเทศ จำนวน ๑ คน

๓.๒.๖ ผู้แทนจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑ คน

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๔.๑ ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบท่าทีการเจรจาของประเทศไทยสำหรับเป็นกรอบในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย สมัยที่ ๑๖

๔.๒ ขอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลราย สมัยที่ ๑๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์